Toelichting Plan van Aanpak Jeugdbescherming
Bijlage bij raadsinformatiebrief over ontwikkelingen jeugdbescherming d.d. 22 februari 2022

Plan van Aanpak
Met het Plan van Aanpak laten wij als regio Zuid West (ZW) zien hoe wij lokaal, regionaal en bovenregionaal de door de Inspecties gesignaleerde problematiek aanpakken. Hierbij volgen wij de normen van de inspecties: voor elk kind een vaste jeugdbeschermer, een tijdig gedragen koers en tijdig passende hulp.

Vier gezamenlijke uitgangspunten
Om dit te bereiken en te versterken hebben we als regio ZW vier gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd:
1. We werken samen om voor alle kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel tijdig passende hulp te bieden.
2. We beginnen met oplossingen voor de korte termijn.
3. We leren van de maatregelen op korte termijn en gebruiken die op verschillende niveaus om structurele verbeteringen te realiseren.
4. We grijpen de huidige situatie aan om de situatie van de jeugdbescherming structureel te verbeteren.

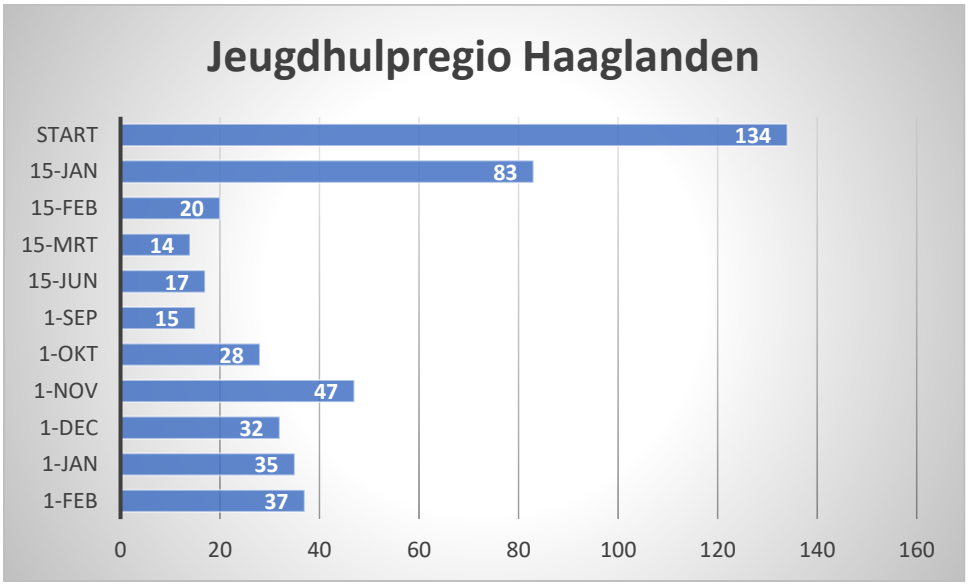
Daarbij bouwen we zoveel mogelijk door op bestaande structuren en versterken deze waar nodig.

Het gevolgde proces
Het plan van aanpak is een product van een intensieve samenwerking tussen de vier jeugdhulpregio's uit de regio ZW, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau. Conceptversies van het plan zijn besproken met Gecertificeerde Instellingen (GI's), jeugdhulpaanbieders en met de gemeenten en inkooporganisaties binnen de regio's. Ook is er met de Inspecties en het Rijk tussentijds regelmatig over de aanpak gesproken. Door dit proces heeft het plan een breed draagvlak bij alle betrokken partijen en dat is essentieel: alleen gezamenlijk kunnen we betekenisvolle stappen vooruitzetten.

Acht oplossingsrichtingen
De vier uitgangspunten hebben we uitgewerkt in acht oplossingsrichtingen:
1. Het verder ontwikkelen en borgen van de doorbraakaanpak op korte en lange termijn.
2. Knelpunten bij het aanbod oplossen.
3. Bovenregionale samenwerking voortzetten en intensiveren.
4. Verbeterplannen continueren.
5. Bureaucratische belemmeringen wegnemen.
6. Arbeidsmarktproblematiek aanpakken.
7. Systeemcondities en landelijk op de lossen knelpunten agenderen.
8. Voortgang bewaken en monitoren.

Analyse cijfers passende hulp
In onderstaande tabel is het aantal kinderen (voor Haaglanden) weergegeven dat in het afgelopen jaar niet tijdig (uiterlijk binnen drie maanden na uitspraak van de kinderrechter) passende hulp heeft ontvangen. In deze brief gaan we in op de cijfers voor Haaglanden, in onderliggende bijlage treft u ook de cijfers aan voor de hele regio Zuidwest.

Het aantal kinderen dat geen tijdig passende hulp heeft ontvangen (op een totaal van circa 2.260 maatregelen in regio Haaglanden):

In de tabel is goed te zien dat het aantal kinderen dat te lang op passende hulp wacht, flink is afgenomen ten opzichte van de start van de aanpak in november 2020. Na de daling van de cijfers tot aan september, zien we vanaf september 2021 weer een stijging van het aantal jeugdigen dat niet binnen drie maanden na de rechterlijke uitspraak passende hulp heeft ontvangen. Deze stijging is te verklaren door de verbreding van de aanpak naar alle GI's (ook de landelijk werkende GI's), maar ook doordat het belang om te melden vanaf dat moment beter op het netvlies stond van de jeugdbeschermers. Hierdoor worden nu ook jeugdigen gemeld die nog niet eerder waren aangemeld maar al wel langere tijd op passende hulp wachten. We zien in januari dat een aantal jeugdigen in december inmiddels van hulp is voorzien, maar dat er weer een nieuwe (ongeveer gelijke) instroom is van jeugdigen met specifieke vragen naar passende en tijdige hulp.

Analyse van de knelpunten in Haaglanden
We hebben de casuïstiek van januari 2022 voor alle gemelde jeugdigen geanalyseerd op het gewenste aanbod en de door de GI's gesignaleerde knelpunten die een rol spelen in de toeleiding naar het passend aanbod. Op 1 januari 2022 ging het in totaal om 35 wachtende jeugdigen in Haaglanden. Afgezet tegen het totaal aantal maatregelen (circa 2.260) gaat het om 1,5% van het aantal kinderen. Uit deze analyse komt het volgende naar voren.

Verblijfshulp
Van de 35 jeugdigen is er voor 16 jeugdigen een vraag naar verblijfshulp. De grootste knelpunten hierbij zijn:
- 7 jeugdigen staan op een wachtlijst voor een gezinshuis of kleinschalige woonvoorziening met intensieve begeleiding;
- 7 jeugdigen wachten op een vorm van begeleid of beschermd wonen.

Wij zijn met de betreffende aanbieders in gesprek om tot integrale systeemoplossingen te komen. Op casusniveau maken wij afspraken tijdens de experttafels/zorglogistiek. Hierbij leren en onderzoeken we aan de hand van concrete casuïstiek wat nodig is om deze zorg te transformeren.

Ambulante hulp
Voor 17 van de 35 jeugdigen wordt ambulante zorg gevraagd. Het grootste knelpunt hierbij is dat 7 jeugdigen wachten op ambulante j-GGZ. In de andere situaties wachten jeugdigen op een andere ambulante zorgvorm. Soms kiezen ouders en/of jeugdigen er ook voor om op de wachtlijst te blijven staan en niet naar een andere aanbieder doorverwezen te willen worden.

Bestuurlijk overleg ministeries van VWS en JenV
Op 14 oktober 2021 is er bestuurlijk overleg geweest tussen de regio Zuidwest en Staatssecretaris Blokhuis (mede namens de minister van JenV) over het interbestuurlijk toezicht. Tijdens dit gesprek was ook de IGJ aanwezig in het kader van het verscherpt toezicht. Vanuit het Rijk is aangegeven dat er sprake is van een goede bovenregionale samenwerking in de regio ZW. Rijk en IGJ geven de regio ZW complimenten voor het opgestelde Plan van Aanpak en benoemen dat er een goede analyse is gemaakt van de problematiek rond de doorbraakaanpak. Het Rijk wenst inzicht in de lacunes in het (bovenregionale) jeugdhulpaanbod van de regio ZW.

Er zijn bestuurlijke afspraken gemaakt tussen Rijk en gemeenten om te borgen dat in de regio ZW aan de wettelijke norm en de eisen van de IGJ voldaan kan worden. Onderdelen hiervan zijn het aanscherpen van de doorbraakaanpak, een proces om te komen tot passende hulp voor jeugdigen met een maatregel, eenvoudig en eenduidig te organiseren, per eind december 2021 bovenregionale samenwerkingsafspraken om voor het organiseren van bovenregionaal toereikend hulpaanbod en tussentijdse monitoring over de voortgang van de gemaakte plannen.

Vanuit de regio ZW is benadrukt dat voor wat betreft de arbeidsmarktsituatie, de wachtlijsten bij de Raad voor de Kinderbescherming en de aansluiting met de volwassenen GGZ, samen optrekken met het Rijk essentieel is voor het welslagen van de doorbraakaanpak.